

«БЕКІТІЛДІ»

**Қостанай облысы әкімдігі
мәдениет басқармасының
«Ілияс Омаров атындағы
Қостанай облыстық қазақ
драма театры» КМҚК
басшысының м.а.**

Г.К. Шаймердинова
2022 жылғы 22 маусым

**Қостанай облысы әкімдігі мәдениет басқармасының «І. Омаров атындағы
Қостанай облыстық қазақ драма театры» КМҚК қызметкерлерінің
Әдеп кодексі**

Қостанай облысы әкімдігі мәдениет басқармасының «І. Омаров атындағы Қостанай облыстық қазақ драма театры» КМҚК (бұдан әрі – Кәсіпорын) қызметкерлерінің әдеп және қызметтік мінез-құлық кодексі Қазақстан Республикасы Конституциясының, Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінің ережелеріне сәйкес әзірленді, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Әнұраны қазақстандық қоғам мен мемлекеттің жалпыға бірдей танылған адамгершілік қағидаттары мен нормаларына.

I. Жалпы ереже

1. Кодекс кәсіпорынның барлық қызметкерлері (бұдан әрі – қызметкерлер) атқаратын лауазымдарына қарамастан басшылыққа алуы тиіс қызметтік мінез-құлықтың жалпы қағидаттары мен қағидаларының жиынтығын білдіреді.
2. Кодекстің мақсаты қызметкерлердің кәсіби қызметін лайықты орындау үшін олардың этикалық нормалары мен қызметтік мінез-құлық қағидаларын белгілеу, сондай-ақ қызметкерлердің беделін нығайтуға жәрдемдесу және қызметкерлердің бірыңғай мінез-құлық нормаларын қамтамасыз ету болып табылады.
3. Кодекс қызметкерлердің өз лауазымдық міндеттерін орындау тиімділігін арттыруға арналған.
4. Кәсіпорынға жұмысқа кіретін азамат Кодекстің ережелерімен танысуға және оларды кәсіби қызмет процесінде сақтауға міндетті.
5. Қызметкерлердің Кодекс ережелерін білуі және сақтауы олардың кәсіби қызметі мен қызметтік мінез-құлық бағалау критерийлерінің бірі болып табылады.

II. Қызметтік мінез-құлықтың жалпы қағидаттары

Кәсіпорынның, сондай-ақ оның қызметкерлерінің қызметі мынадай қағидаттарға негізделеді:

- 1) заңдылық;
- 2) кәсібилік;
- 3) тәуелсіздік;
- 4) адалдық;

- 5) құпиялылық;
- 6) әділдік;
- 7) ақпараттық ашықтық.

1. Кәсіпорын қызметкерлері қызметтік тәртіптің келесі жалпы ережелерін сақтауы керек:

1) адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын тану, сақтау және қорғау Кәсіпорын қызметінің негізгі мәні мен мазмұнын айқындайды;

2) кәсіпорынның тиімді жұмысын қамтамасыз ету мақсатында қызметкерлердің лауазымдық міндеттері адал және кәсіби орындалады;

3) қызметкердің қызметі Кәсіпорын қызметінің мәні мен мақсаттары, сондай-ақ лауазымдық нұсқаулықта бекітілген өкілеттіктер шегінде жүзеге асырылады;

4) өзінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде қызметкер:

- жеке азаматтардың, кәсіби немесе әлеуметтік топтар мен ұйымдардың ықпалынан тәуелсіз болу;

- өзінің лауазымдық міндеттерін адал атқаруына күмән тудыруы мүмкін, оның ішінде қандай да бір жеке, мүліктік (қаржылық) және өзге де мүдделердің ықпалымен байланысты мінез-құлықтан тартыну, сондай-ақ оның беделіне немесе кәсіпорынның беделіне нұқсан келтіруі мүмкін жанжалды жағдайлардан аулақ болу;

- Саяси партиялар мен қоғамдық бірлестіктер шешімдерінің қызметіне ықпал ету мүмкіндігін болдырмайтын бейтараптықты сақтауға;

- кәсіби этика және іскерлік мінез-құлық ережелерін сақтау;

- азаматтармен және лауазымды тұлғалармен қарым-қатынаста сыпайылық пен әдептілік таныту;

- Қазақстан мен басқа мемлекеттер халықтарының әдет-ғұрыптары мен дәстүрлеріне төзімділік пен құрмет көрсету, әртүрлі этникалық, әлеуметтік топтар мен конфессиялардың мәдени және өзге де ерекшеліктерін ескеру, ұлтаралық және конфессияаралық келісімге ықпал ету;

- бұқаралық ақпарат құралдары өкілдерінің кәсіпорынның жұмысы туралы қоғамды ақпараттандыру жөніндегі қызметіне құрметпен қарауға, сондай-ақ белгіленген тәртіппен дұрыс ақпарат алуға жәрдем көрсетуге;

- өзінің жауапкершілігі саласындағы ресурстарға барынша тиімді иелік етуді қамтамасыз етуге үнемі ұмтылу;

- қолданыстағы заңнамамен белгіленген тәртіпте сыбайлас жемқорлық көріністеріне қарсы іс-қимыл жасауға және оның профилактикасы бойынша шаралар қабылдауға;

- лауазымдық міндеттерін атқару кезінде адалдық, риясыздық және әділдік таныту, сыбайлас жемқорлық қауіпті мінез-құлыққа жол бермеу (басқалар пара беруге уәде немесе Ұсыныс ретінде қабылдауы мүмкін мінез-құлық, параны қабылдауға келісім ретінде немесе пара беру туралы өтініш ретінде не өзге сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау мүмкіндігі ретінде).

2. Жұмыскер кәсіпорында қолданылатын, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қабылданған нормалар мен талаптарды сақтаған кезде қызметтік ақпаратты өңдей және жібере алады.

Қызметкер өзінің лауазымдық міндеттерін орындауға байланысты өзіне белгілі болған ақпараттың қауіпсіздігі мен құпиялылығын қамтамасыз ету үшін тиісті шаралар қабылдауға міндетті, оны рұқсатсыз жариялағаны үшін ол жауап береді.

3. Басқа қызметкерлерге қатысты ұйымдастырушылық және әкімшілік өкілеттіктер берілген қызметкер:

- олар үшін кәсібиліктің, мінсіз беделдің үлгісі болуға ұмтылу, ұйымда немесе оның бөлімшесінде тиімді жұмыс істеу үшін қолайлы моральдық-психологиялық ахуал қалыптастыруға ықпал ету;

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша шаралар қабылдау, сондай-ақ оған бағынысты қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық қауіпті мінез-құлыққа жол бермеуі, өзінің

жеке мінез-құлқымен адалдық, әділдік және әділдік үлгісін көрсетуі;

- қызметкерлерді саяси партиялардың, қоғамдық бірлестіктер мен діни ұйымдардың қызметіне қатысуға мәжбүрлеу жағдайларына жол бермеу;

- егер оған бағынышты қызметкерде мүдделер қақтығысына әкеп соғатын немесе әкеп соғуы мүмкін жеке мүдделілік туындағаны туралы белгілі болса, мүдделер қақтығысын болғызбау немесе реттеу жөніндегі шараларды қабылдауға міндетті.

II. Қызметкерлердің қызметтік мінез-құлқының этикалық қағидалары

1. Қызметкердің қызметтік мінез-құлқында адамның, оның құқықтары мен бостандықтарының ең жоғары құндылық болып табылатындығы және әрбір азаматтың жеке өміріне қол сұғылмауына, жеке және отбасылық құпиясына, ар-намысын, қадір-қасиетін, өзінің жақсы атын қорғауға құқығы бар екендігі туралы конституциялық ережелерді негізге алу қажет.

2. Қызметтік мінез-құлықта қызметкер:

- жынысы, жасы, нәсілі, ұлты, тілі, азаматтығы, әлеуметтік, мүліктік немесе отбасылық жағдайы, саяси немесе діни артықшылықтары бойынша кемсітушілік сипаттағы кез келген сөздер мен іс-әрекеттер түрлері;

- дөрекілік, немқұрайдылықтың көрінісі, бойкүндік, біржақты ескертулер, заңсыз, орынсыз айыптаулар;

- қалыпты қарым-қатынасқа кедергі келтіретін немесе заңсыз мінез-құлықты тудыратын қауіптер, қорлайтын сөздер немесе репликалар, әрекеттер.

3. Қызметкерлер өздерінің қызметтік мінез-құлқымен ұжымда іскерлік қарым-қатынас орнатуға және бір-бірімен сындарлы ынтымақтастыққа ықпал етуге шақырылады.

Қызметкерлер сыпайы, мейірімді, әдепті, мұқият болуға және азаматтармен және әріптестерімен қарым-қатынаста шыдамдылық танытуға тиіс.

4. Қызметкердің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде сыртқы келбеті еңбек жағдайларына байланысты азаматтардың кәсіпорынға құрметпен қарауына ықпал етуі керек, сондай-ақ қажет болған жағдайда ұстамдылықпен, дәстүрлілікпен ерекшеленетін жалпы қабылданған іскерлік стильге сәйкес келуі керек...дәлдік.

III. Кодекстің ережелерін бұзғаны үшін жауаптылық

1. Қызметкердің Кодекс ережелерін бұзуы талдануға және бұзушылық фактісі расталған кезде – моральдық тұрғыдан сотталуға жатады.

2. Кодекстің ережелерін сақтау кәсіпорында жоғары лауазымға ұсыну үшін аттестаттау, кадр резервін қалыптастыру кезінде, сондай-ақ тәртіптік жаза қолдану кезінде ескеріледі.